

frige op i deres Presse og paa Møderne. Det kan for saa vidt være godt, og det skal i Sandhed glæde mig at møde dem, baade det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgfreds (Dinesen) og det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Sagd) ude paa Møder og netop tale med dem om Arbejdsspørgsmaal og om, hvorledes de Herrer have stillet sig i denne Sag. Det skal glæde mig, siger jeg. Jeg haaber, at Diskussionen om denne Sag, eftersom de Herrer nu have stillet sig, vil bidrage til, at det saa vil falde som Stjæl fra deres Dine, som have ment, at der var Noget at vente fra den Side. Nei, det, vi kæmpe for ogsaa paa dette Omraade, er at skabe en Tilstand i vort Fædreland, i hvilken Arbejderne under lovlige Former kan være med til at faae den Ordning bragt til Veie i vort Samfund, som han kan være tjent med, og som skaber ham en menneftelig Tilværelse. Vi vide, at naar det, vi vil have frem, bliver slaaget fast i Principet, ville Arbejderne faae en stor Andel i Landets Styrrelse, thi de ere Mange, og at, naar dette Princip skal respekteres, ville de komme med flere Fordringer, som de nu ikke ere komne med, i alt Fald ikke i denne Sag; men det har jeg ikke det Mindste imod. Det er en gammel Grundfætning . . . (Dinesen nikker!) . . . Ja, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgfreds nikker (Dinesen: Ja, bifaldende!) . . . Ja jeg kan ikke vide, om det er bifaldende eller ikke, det ærede Medlem nikker. Naar vi skulle til at forhandle Grundlovsforslaget, kunne vi komme til at tale om det ærede Medlems Standpunkt fra 1866; staaer han endnu paa det, respekterer jeg det mere end hans Nil nu. Jeg har altid set, og min Erfaring er under min offentlige Virksomhed i denne Henseende bleven fastere, nemlig at de, der have Penge og Kundskaber, redde sig nok, medens de, som vi skulle se at hjælpe, ere de Fortrykte, der ikke have let ved at redde sig; det er dem, der ikke have Penge og ikke mange Kundskaber, vi skulle komme til Hjælp, og derfor maa jeg ikke mindst for mit personlige Vedkommende forlange, at vi stille Arbejderne, de Smaa her i Landet, saaledes, at de virkelig gennem lovlige Former kunne være med til at gjøre Noget for de Smaa her i Landet, saa at vi ikke skulle blive ved at fortsætte ad den Vej, at en Tiendedel af Befolkningen lever høit, medens de ni Tiendedele næppe have det tørre Brød. Der maa arbejdes mere i den naturlige Retning, det har jeg ikke Noget imod. Men de Herrer ere bange for det, og jeg fortænter dem heller ikke deri, for saa vidt de ville vedfende sig det aabent, at det er det, de ere bange

for og ikke ville være med til. Men naar de ville komme som Humanitetsapostle for de Smaa og særlig ville hjælpe Arbejderne, saaledes som de i dette Tilfælde sige, saa sige vi for vort Vedkommende: Vi tro dem ikke uden paa deres Gjæringer, thi deres hele Virksomhed vidner i modsat Retning og ikke mindst i det Tilfælde, som foreligger.

Formanden (Berg): Det kan ikke være tilladt at forudsætte, at noget Medlem lader sig paavirke af andre Hensyn til her at tale og stemme mod sin Overbevisning. Dernæst maa jeg bemærke, at det ærede Medlem vist vil indrømme mig, at en Udtalelse om, at alle Embedsmænd blindt følge en Regjering, fordi deres Stilling er afhængig af den, indeholder en for streng Dom over Danmarks Embedsstand.

Sagd: Ja den ærede sidste Taler har den Giendommelighed, at hvad som helst han tager i Munden kommer ud af den igjen i en meget uhyggelig Tilstand. Selv Horsens Arbejdere kunne ikke passere hans Mund, uden at de komme smudsige ud af den. Naar han derfor tager mig i Munden, vil jeg bede ham fylle sin Mund først. Indlade mig videre med en Taler som Dem, kan De være rolig for, at jeg ikke gjør. Med Hensyn til Striker og Fagforeninger udtalte det ærede Medlem sig med stor Suffisance om Sagen og holdt fast ved, at Striken ikke var fremkaldt af Arbejderne, med ved lock-out fra Arbejdsgiverne. Er han da uvidende om, hvorfor man fremkaldte Striken? Da de Strikende ikke danne mange Forbund, et for hver enkelt Fabrikks Vedkommende, men et Forbund for samtlige Fabrikers Vedkommende, saa maa vel Fabrikkerne have samme Ret til at danne et Forbund for deres Vedkommende, altsaa er det det ærede Medlem, der har talt fuldstændig hen i Veir og Vind, i Stedet for, som han sagde, at det var mig, der talte hen i Veir og Vind. De Herrer vide meget vel, at det er de strikende Arbejdere, der have givet Anledning til den megen Strid; havde de blot opgivet nogle af deres Fordringer, blandt Andet den om Minimumslønnen, kunde Striden meget hurtigt have været afsluttet; men jeg kan ikke begribe, at det skulde være et Indgreb i Arbejdernes politiske Rettigheder, at Fabrikkerne ikke vilde lade sig paatvinge Betingelser, om hvilke de maatte sige: Vi anse dem for aldeles uførenelige med vore Interesser. Med Hensyn til den store Kjærlighed, der fra de Herrer Side vises mod Arbejderne, da er det en mærkbarlig platonisk Kjærlighed. Hovedargumentet, som nævnes mod at